

Çocuk İhmal Ve İstismar Vakalarında Hemşirelik Yaklaşımı

Sibel Şan Güller

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Acil Servisi, Ankara

Çocuk istismarı karmaşık nedenleri ve trajik sonuçları olan tıbbi, hukuki, gelişimsel ve psikososyal kapsamlı ciddi bir sorundur.

Dünya sağlık örgütü; bir yetişkin tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan ve çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen davranışları çocuk istismarı olarak tanımlamaktadır. Çocuk istismarı; ihmal, fiziksel, cinsel, duygusal istismar olarak dört grupta sınıflandırmaktadır.

Çocuk istismarı önemli bir sağlık sorunu olmasına rağmen, tanı konulması güç bir durumdur. Çoğu kez aileler bu durumu saklar, olay hakkında farklı öyküler verebilir, farklı klinik şikâyetler ile çocuklarını hastaneye getirirler. Kanıtların eksik olması, yanlış bilgiler, kültürel ve geleneksel değerler nedeniyle istismar olguları göz ardı edilebilir. Acil serviste çalışan hekim ve hemşireler, kasti yaralanma belirti ve bulguları açısından yüksek kuşku seviyesine sahip olmalıdırlar. Travma ancak çok ciddi boyutlarda olduğunda çocuk istismarı düşünülmektedir. Ancak, küçük bir istismara maruz kalan çocuklar hayatlarının daha sonraki dönemlerinde daha şiddetli bir istismara uğrayabilirler. Bu nedenle pediatri hemşiresi olarak hangi yaralanmaların kaza olabileceğini bilmek, çocukları örselenme açısından risk altında olan aileleri önceden belirlemek ve destek olmak, bu olguları ilgili birimlere bildirmek bu çocukları gelecekte uğrayacakları örselenmelerden koruyacaktır. Bir istismar olgusu ile karşılaşıldığı zaman mutlaka adli bildirim yapılmalı ve konu ile ilgili uzmanlık dallarıyla (hekim, hemşire, sosyal hizmet uzmanı, çocuk koruma servisi...) iletişime geçilmelidir. Hatırlanması gereken öncelikli prensip; kuşku eşittir raporlama, raporlama eşittir yardım olmalıdır. Bu ilke çocuğun ileri yaralanmasını ve ölümünü önleyecektir.

KAYNAKÇA

1. Kara B, Biçer Ü. Gökalp AS. Çocuk istismarı. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 2004; 47: 140–151.
2. Yolcuoğlu İ.G. Çocukların ihmal ve istismara uğramasında aile ve çocuklara yönelik risk faktörleri ve sosyal hizmet müdahalesi. Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi.2010; 21(1): 73–83.
3. Ş.İ.Güner, S.Güner, M.H. Şahan. Çocuklarda sosyal ve medikal bir problem; İstismar. Van Tıp Dergisi. 2010;17(3):108–113.
4. Şahin F, Beyazova U. Çocuk örselenmesi ve ihmal. Editör: Kavukçu S. Olgu sunumları ile çocuk hastalıkları. Cilt 1. İzmir Güven Kitapevi.2005. pp:22–24.
5. Koturoğlu G. Çocuk İstismarı. Editör: Doç. Dr. Durgül Özdemir. APLS: The Pediatric Emergency Medicine Resource. Cilt 4. Veri Medikal Yayıncılık. 2010. pp: 325–344.

6. Vatansever Ü. Çocuk istismarı ve ihmali. Editör: Karaböcöoğlu M, Uzel N,Yılmaz L. Çocuk Acil Tıp Kitabı. Cilt 1.İstanbul Medikal Yayıncılık. 2004. pp:363- 379.